

פתיחת חוף קצא"א היא ראשיתה של תוכנית גרנדיוזית שאם תצא לפועל תשנה את שפת הים הדרומית של ישראל. בינתיים, חקירת הקשר בין המצפה התתימי והאנשים ששומרים על הים מעיבה על חגיגות ה-40 לאטרקציה התיירותית ולפחות האלמוגים מגלים עמידות ברמה עולמית

שמור 15 140

06:00 20.07.2017

משה גלעד | התראות במייל

בשבע וחצי בערב הורו הנורות האדומות על סוכת המציל בחוף הצפוני שהטמפרטורה ירדה ל-42 מעלות. עשרות אנשים ישבו סביבי במים, נשמו בכבדות וחייכו באושר. ביקור באילת באמצע יולי מספק לא מעט תובנות על חופי העיר הכי דרומית והכי

חוף חדש, שהיה סגור במשך עשרות שנים, נפתח באילת ומסעיר את הרוחות

צילום: אדוות גל

חוף קצא"א שנפתח לקהל. שונית אלמוגים פחות מפותחת ממה שהיה נדמה

עוד כתבות בנושא

• אחרי 50 שנה: חוף קצא"א באילת הוחזר לציבור 05.07.2017

אורך רצועת החוף החולית כ-500 מטר. 300 מטר נפתחו לציבור ללא תשלום. על החול ניצבות סככות צל זמניות שהקימה העירייה. החוף מגודר כדי לא לאפשר בו לינת לילה, מחשש להתנחלויות מהסוג שקמו בחוף הדרומי, אליו עוד נגיע. 200 מטר נוספים, צפוניים יותר, מייעדת העירייה לשמש כחוף אקולוגי. בקטע זה יש עדיין מתקנים של קצא"א שלא ברור מתי יסולקו ופתיחת החוף האקולוגי תתאפשר. לא נראה שזה יקרה בעונה הנוכחית. בין חוף קצא"א שכבר נפתח לחוף האקולוגי חוצץ מזח ארוך, עם עמודי בטון שניצבים במים וצנרת ברזל שמתוחה מעל.

מאות אנשים פקדו את חוף קצא"א במהלך יום ביקורי באילת. המשיכה העכשווית טמונה באמירה "50 שנה לא הפריע כאן איש לאלמוגים לצמוח". האלמוגים בחוף קצא"א אמורים להיראות מצוין. צלילה בחוף קצא"א מגלה שהשמחה מעט מוגזמת. במשך כשעה וחצי חיפשתי בעזרת שנורקל את האלמוגים המופלאים. ראיתי אמנם אלמוגים, חלקם אפילו יפים, ואלה שצמחו על עמודי המזח יוצרים נוף מעניין, אבל הכיסוי של השונית מוגבל. בדמינו, ב-50 שנות שלוה, הם יכלו הרבה יותר. בין האלמוגים נפרשים מדבריות משמימים של חול. כל זה מתייחס כאמור לקטע שפתוח כרגע לציבור ומתוחם במצופים צהובים.

צילום: אמיר שטרן

השונית בחוף קצא"א

צילום: אמיר שטרן

השונת בחוף קצא"א

אסף הברי, העומד בראש מרחב מפרץ אילת ברשות הטבע והגנים, אינו מרוצה מתהליך פתיחתו של החוף. הוא מברך אמנם על השבתו לרשות הציבור, אבל עיריית אילת, שבדרך כלל פועלת לדבריו כשותף מלא, לא עשתה כך בתהליך פתיחת החוף, שהיה לדברי הברי חפוז ומונע מהתשוקה לגזור סרט. רשות הטבע והגנים רצתה לפעול להכרזת החוף כשמורה ימית ויבשתית, והפתיחה החפוזה, הוא אומר, מסכנת את שמירת ערכי הנוף במקום, ההגנה על השונת אינה טובה מספיק וחלוקת הסמכויות אינה ברורה דיה.

מעיריית אילת נמסר בתגובה כי "ראש העיר מאיר יצחק הלוי נאבק למעלה מעשור לשחרר את החוף לטובת הציבור. העירייה הטילה מגבלות ברורות שנועדו לשימור החוף בצורה המיטבית — איסורים על לינה, הקמת אוהלים, מחסות והבערת אש בשטח החוף. לטובת שמירה על החוף וערכי הטבע פועלים עיריית אילת ורשות הטבע והגנים לגבש מנגנון אכיפה משותף שיופעל בחוף האמור. בנוסף, הנחה ראש העיר שפעילות 'שומרי המפרץ' כמסגרת נוער תתבצע בחוף האקולוגי".

התנחלות של קרוואנים

חוף קצא"א מסקרן מאוד בגלל היותו סנונית ראשונה במהפכה הגדולה עליה הכריזה עיריית אילת לפני כחצי שנה. בחורף האחרון פרסמה העירייה תוכנית גרנדיוזית לרצועת החוף מטאבה עד עקבה. אורך רצועת החוף של אילת כעשרה קילומטרים בלבד. מתוכם "גוזלים" הנמל, חברת קו צינור הנפט והצבא שטחים גדולים. בבסיס התוכנית של העירייה חלוקה לשני אזורים נפרדים: עיר החוף (החופים הצפוניים) שתפותח כעיר תירות שמתעניינת יותר בקניין הממוזג מאשר בשונת האלמוגים, ומדרום לה — מה שזוכה בתוכניות לכינוי המוזר "עין סוף אילת" — רצועת החוף מריף הדולפינים עד טאבה, שתשמש כמתחם תירות טבע ונוף. על פי התוכנית, אותה מובילים מהנדס העיר אסף אריכא ומשרד האדריכלים מייזלים כסיף, יושקעו יותר מ-100 מיליון שקל בשיקום ובפיתוח רצועת החוף של אילת בין טאבה לעקבה.

פירוט התוכנית כולל ניסוחים נמלצים כמו "הכשרת נאות מדבר מוצללות, מזחים ייחודיים, כפרי גולשים, צוללים ומטיילים, בניית מלונות נישה ומתחמי אירוח ייחודיים המשולבים במקום ובנוף". חוף קצא"א הצנוע, שצינורות מתכת ארוכים עדיין מעטרים אותו מכל עבר, הוא כאמור הראשון שמגניח מבין מצגות המחשב הקרירות אל המציאות המיוזעת. מלונות חדשים לא מוזכרים ברצועה הדרומית.

החוף הדרומי באילת. השמועה הזדונית אומרת שתושבי אילת מקימים כאן אוהלים או מציבים קרוואנים ומשכירים אותם כעסק לכל דבר

במסגרת התוכנית, עתידים לצאת כבר השנה מכרזים לביצוע החלק הדרומי של טיילת "עין סוף אילת" מטאבה ועד שמורת האלמוגים. אזור זה ספג בשנים האחרונות ביקורת נוקבת כיוון שנהפך למעין התנחלות של בעלי קרוואנים ואוהלי קבע, כאשר מתרחצים ואוהבי טבע נדחקו ממנו החוצה.

ביקור בחוף הדרומי השבוע מגלה שבקצה הקרוב לטאבה פונו הקרוואנים. רבים מהם עדיין ניצבים כמה מאות מטרים צפונה משם ונראים כמחנה צוענים, שלאדם מן היישוב אין שום סיכוי להיכנס אליו, או לחצות אותו בדרכו אל קו המים. השמועה הזדונית אומרת שתושבי אילת מקימים כאן אוהלים או מציבים קרוואנים ומשכירים אותם כעסק לכל דבר.

על פי התכנון כאן תוקם "טיילת השלום", שתחבר בין טאבה לעקבה. התוכנית להקמת "עין סוף אילת" מעוררות תקווה אבל גם לא מעט חששות מפני התערבות יתר בטבע. הקמת טיילת, חנוונים עם תאורה וכדומה עלולה להרוס את מעט הנוף הטבעי שנותר בחוף הדרומי של אילת. לפעמים מוטב לעשות פחות. מצד שני — המראה של החוף הדרומי המוצף בקרוואנים מעורר חשק עז לעשות משהו. לא משנה מה.

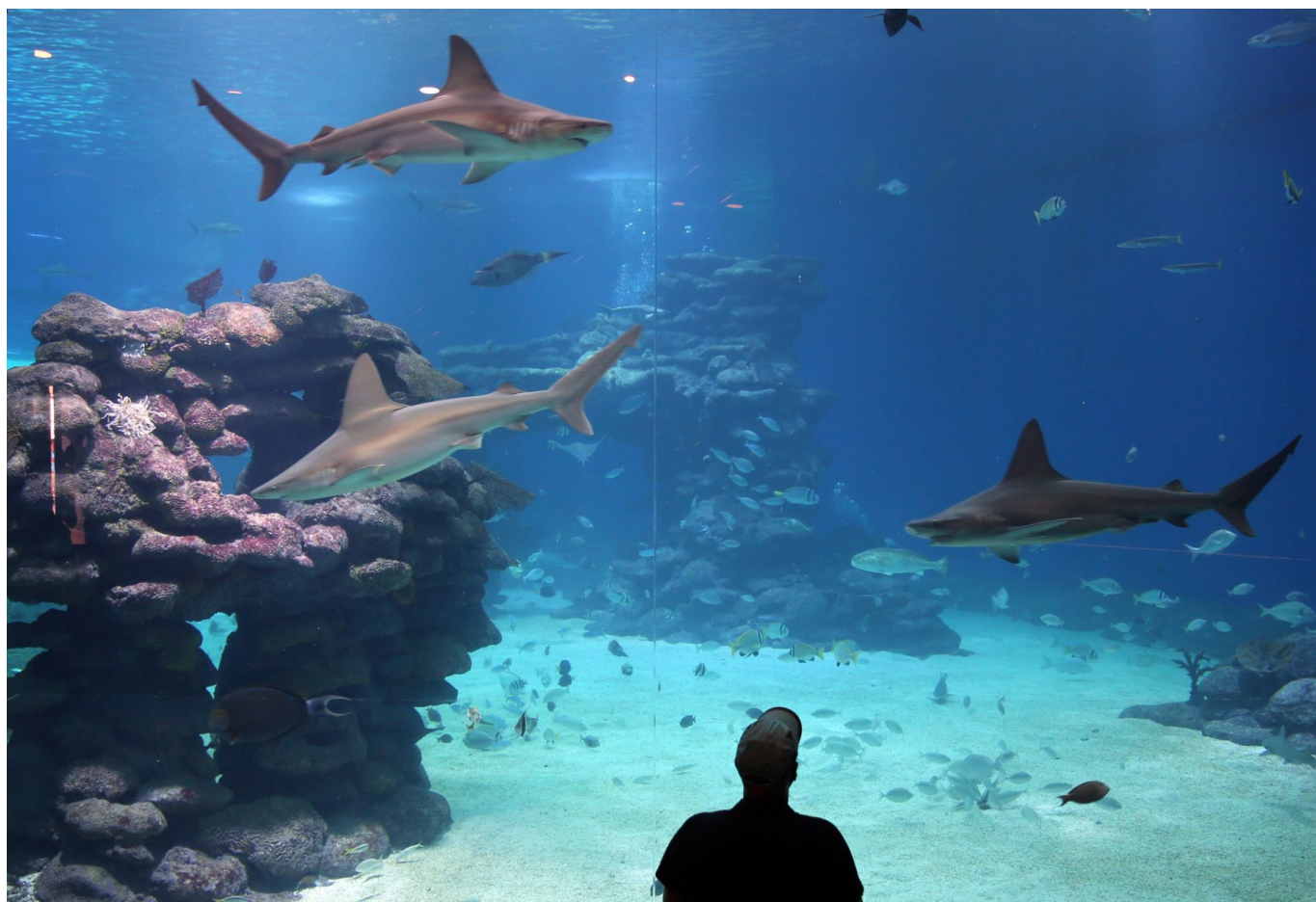
כרישים בחקירה

המצפה התתימי, אחת מעשר אטרקציות התיירות הכי פופולריות בישראל וסמל מובהק של אילת, חגג השנה 40 שנים להקמתו. חצי מיליון מבקרים בכל שנה צופים במה שמתרחש בעומק 12 מטר מתחת לפני הים, בלי להרטיב את הכפכפים. על החוף סביב המצפה הוקם במרוצת השנים פארק גדול ובו אקווריומים, מרכז מסחרי, חנויות תכשיטים ומזכרות, אולם קולנוע, מסעדה ובר. לפני כמה חודשים נפתחה במקום תצוגת כרישים גדולה במתחם חדש שמשתרע על 1,000 מ"ר ובעלות של 25 מיליון שקל. התענוג יקר — כרטיס כניסה למצפה עולה 100 שקל לאדם.

באופן קצת תמוה המתחם שעליו שוכן המצפה הוא שמורת טבע לכל דבר. איך זה ייתכן? לפני 40 שנה התירה מדינת ישראל למיליונר מוריס קאהן להקים את המצפה התתימי בשטח השמורה. המצב המוזר שנוצר הוא שהרגולטור — רשות הטבע והגנים — מפקח על גוף פרטי שחולק אתו בכל שנה את רווחיו. ההערכה היא שהמצפה משלם לרשות כמיליון וחצי שקל בשנה (מהכנסה מוערכת של כ-50 מיליון שקל בשנה). לסיטואציה החריגה הזו נוספו בשבועות האחרונים דיווחים על חקירת משטרה

בעלת המצפה — היא גם המממנת הראשית של עמותת "צלול" שפעילותה מוקדשת להגנת הסביבה הימית. בנג'י קאהן, בנו של מוריס, מכהן כיו"ר עמותת "צלול".

צילום: עופר וקנין

כרישים במצפה התתימי באילת במתחם המיוחד, שהושקעו בו 25 מיליון שקל

ברשות הטבע והגנים העדיפו השבוע שלא להתייחס לחקירה במצפה התתימי. בכמה שיחות הודו עובדים ברשות הטבע והגנים שמערכת היחסים בין הרשות למצפה מוזרה בלשון המעטה. היום זה לא היה קורה, אמרו. איש לא היה חותם היום על ההיתרים הנדיבים מדי שהוענקו בעבר לבעלי המצפה. יש בהם סתירה פנימית. איך ייתכן שבשמורת טבע מגדלים בעלי חיים בשבי? יחד עם זאת הדגישו כי במצפה נעשית עבודה מבורכת, מקצועית, חינוכית, שמראה להציבור הרחב את פלאי ים סוף. הרוב הגדול של המבקרים והתיירים באילת הרי לא מכניסים את הראש למים.

ביקור בן כמה שעות במצפה התתימי מבהיר שיש בו אכן מראות נהדרים, לצד פיתוח מוגזם שאינו מיטיב עם המקום. גם בתוך הצפיפות העצומה של יולי בולט טשטוש מסוים, אולי אפילו מכוון, בין המרכיבים הטבעיים למלאכותיים. המבקר ההמום מן הגודש ומן השפע מתקשה להבחין בין התצפית הטבעית בעומק 12 מטר אל מרחבי הים לבין האקווריומים, שהם מלאכותיים לחלוטין. המצפה עצמו נראה עכשיו כמו אקווריום מיושן וקצת חלוד. האקווריומים, בייחוד בריכת הכרישים החדשה, נראים הרבה יותר טוב מהסביבה הטבעית, אבל אסור לטעות — יש הבדל בין הטבע לכלובי גן החיות. חשוב יותר לשמר ולהציג את השונית הטבעית, משם החל המצפה את דרכו. אקווריום עם דגים אפשר לראות עכשיו גם בירושלים.

צלילה בקצא"א עם דולפינים 7.7.17

מהמצפה התתיימי נמסר בתגובה כי "מוריס קאהן הקים את פארק המצפה התתיימי מתוך רצון להנגיש את עולם הטבע הקסום של מפרץ אילת לכל אלו המבקרים באילת. לנגד עיניו עמדו ההגנה והשמירה על השונית. במשך השנים השקיעו מר קאהן ובנו בנג"י סכומי עתק במאבקים להצלת שונית האלמוגים. הקמת עמותת 'צלול' היא חלק מתפיסת עולמו שיש לעשות הכל כדי להגן על הסביבה".

המצפה הוסיף כי "פארק המצפה התתיימי פועל בצמוד לשמורת הטבע. הרי זו הדרך היחידה להראות את נפלאות שונית האלמוגים. המצפה מהווה מרכז לימודי לתלמידים רבים. אנו עוסקים בפרויקטים אקולוגיים וטיפוח הסביבה הימית, שיקום אלמוגים ולמידה על נפלאות ים סוף. הבדיקה המתבצעת בימים אלו בידי רשות הטבע והגנים תסתיים במהרה ואנו בטוחים שנמשיך לעבוד יחד למען מפרץ אילת". באשר למחיר הכניסה ציינו במצפה כי "מחיר הכניסה שווה לכל נפש ועומד בקנה אחד עם הרצון לאפשר לכלל המגזרים לבקר בפארק".

פרופסור אמציה גנין

פרופ' גנין: "מצב הדגים באילת השתפר, ושונית האלמוגים היא נכס ברמה עולמית גבוהה לא רק בגלל יופיה אלא גם עקב יכולת ההישרדות שלה"

נכס ברמת עולמית

בעוד ששטח אגוזי הדרום של חוף החדש נמצא במצב של שימור טבעי, חוקרים מן האוניברסיטה ביקרו בטיול גנין בעיקר בתמותה המוגברת של דגים שהתגלתה בשבועות האחרונים בים סוף. הוא מסביר בסבלנות שתמותת הדגים נובעת ממחלה חידקית, אבל ריבוי המקרים מעיד שיש קשר לעלייה דרמטית ומהירה בטמפרטורת שהתרחשה במשך שלושה ימים רצופים בתחילת חודש יולי. טמפרטורת המים במפרץ זינקה אז במהירות בארבע מעלות, מ-24.5 ל-28.5. לדבריו, המעקב אחר הנסיקה הזו מוכיח את החשיבות של הניטור הבלתי פוסק שמנהלים חוקרי המכון מאז 2004.

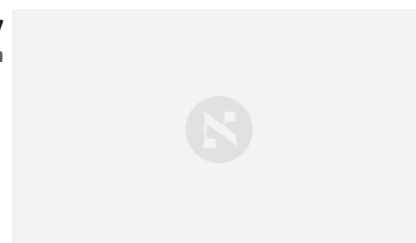
"כאשר התנהל הוויכוח הגדול על הוצאת כלובי הדגים מן הים הבנו שאין לנו די נתונים ולכן יכול כל צד בוויכוח לומר מה שהוא רוצה", הוא אומר. "מאז, במימון המשרד לאיכות הסביבה, מתנהל רישום וניטור מדויק של הסביבה במפרץ אילת". על בסיס נתונים אלה קובע גנין שמצב האלמוגים באילת יציב. מצב הדגים אפילו טוב יותר מכפי שהיה בעבר. מאז הוצאת כלובי הדגים מצב הים השתפר, הוא מסביר.

שונית האלמוגים באילת היא לדברי גנין נכס ברמה העולמית הגבוהה ביותר. עובדה זו לא נובעת מיופיה אלא מיכולת ההישרדות הגבוהה שלה. בכל העולם סובלות שוניות אלמוגים מהלבנה (Bleaching), תופעה שנובעת מעליית טמפרטורה בים וגורמת למותם של האלמוגים. עתיד האלמוגים בעולם עגום, מסביר גנין, מלבד מקום אחד — מפרץ אילת. ההסבר המדעי לתופעה הייחודית עוסק במבנה מדף הסלע של מצרי טיראן ומצרי באב אל-מנדב. האלמוגים שנדדו לאילת דרך המפרצים היו חייבים לשרוד בטמפרטורות גבוהות יחסית ומכאן נובע יתרונם העכשווי.

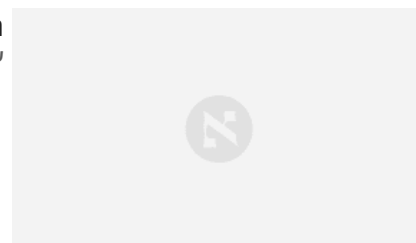
"יש עלינו לחצים של העירייה לפתוח את החוף של המכון הבינאוניברסיטאי לציבור", אומר גנין, "אבל זו רצועה קצרה — 257 מטר בלבד — וללא החוף לא נוכל לנהל מחקרים. היתרון הגדול שלנו, שמושך לכאן בכל שנה מאות חוקרים מחו"ל, טמון בכך שיש לנו שונית מפותחת במרחק 50 מטר משקע חשמלי שאליו אפשר לחבר מכשירי מדידה מתקדמים. אם יפתחו את החוף של המכון לקהל — לא נוכל לנהל מחקרים כאלה".

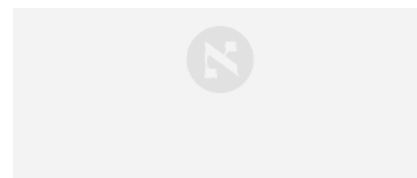
הכתבות הנקראות באתר

קיבוצניקים, לא מגיע לכם כלום בשם סבא וסבתא
ניסן שור | 43

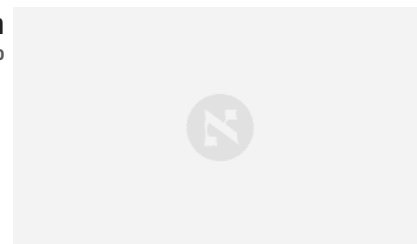
המסעדה החיפאית שהטיסה את שגיא כהן לגן עדן
שגיא כהן | 6

החזאים מתקשים להסביר את עוצמת הסופה הארוזי

כריסטין האזור, ניו יורק טיימס | 5

הרשמה לניוזלטר

מחברים לעולם התרבות, הבידור והפנאי? הירשמו כעת לעדכון היומי

ganit@mkarchitects.com

הרשמה

ברצוני לקבל ניוזלטר, מידע שיווקי והטבות

תגובות

הוסיפו תגובה

פתח את כל התגובות

מהאחרונה לראשונה

- נפרשים מדבריות משמימים?? באמת? 12

יעל | 26.07.2017 07:54
- כולם רוצים חוף פרטי 11

אילתית | 20.07.2017 21:24
- עלק היום לא היו קורים דברים כמו בין המצפה לרט"ג 10

ירון | 20.07.2017 21:11
- אכיפה באילת 9

פאול | 20.07.2017 15:53
- אם כבר, אז סיני (ל"ת) 8

Li | 15:25 20.07.2017
- הרי זו היתה התכלית של החוף המסתורי הזה (ל"ת) 7

מאיה נייצא עכשיו נשק לאירן? | 20.07.2017 15:22
- החוף של המכון האוניברסיטאי סגור לצבור כדי שמשפחות האוניברסיטה העברית (ל"ת) 6

יוכלו לבלות שם בשבתות וחופשות | 20.07.2017 15:11

[@יוכלו לבלות שם בשבתות וחופשות](#)

המתנשא | 20.07.2017 16:25

תראו איך נראה חוף במוצאי שבת ותבינו שלא שווה להשקיע בשביל ישראלים

0 | | |

פסימי שמרחרח באיזור | 20.07.2017 17:24

4 החוף הדרומי- פושעים. זה ייגמר בדם

רוני דרומי | 20.07.2017 09:37

0 | | |

3 החוף הדרומי- פושעים. זה ייגמר בדם

רוני דרומי | 20.07.2017 09:37

0 | | |

@רוני דרומי נו, איזה מזל שהתחתנת עם בעלך

המפרגן | 20.07.2017 16:24

0 | | |

2 זאת לא שמועה והיא לא זדונית

מדעניאן | 20.07.2017 07:57

0 | | |

1 איך מגדלים בשבי בתוך שמורה?

אני | 20.07.2017 00:47

0 | | |

מערכת | הנהלה | אודות הארץ | דרושים | צור קשר | עשה מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסם אצלנו

- קנה מינוי דיגיטלי
- קנה מינוי לעיתון
- פרסם אצלנו
- לפרסום בעיתון
- שירות למנויים

- ענבו נו טיטים
- כרטיסים במתנה
- ביקורת מסעדות
- אמנות
- במה
- טלוויזיה
- ילדים
- לילה
- מוזיקה
- ביקורת סרטים
- עכבר העיר
- עכבר עולם
- מסעדות כשרות
- רכילות
- סופ"ש
- תל אביב
- חיפה
- ירושלים

- ונויז וואז
- מדיניות פרטיות
- חלון מבזקים
- ארכיון הארץ
- דיוור הארץ
- כל כותרות היום
- צור קשר
- מודעות אבל
- תנאי שימוש
- מינוי הארץ
- מינוי לעיתון
- מידע למנויים
- כנסים
- נגישות

- זו שוונ
- סרטים מומלצים
- מזג אוויר
- אוכל
- מתכונים לראש השנה
- מסעדות מומלצות
- ספרים
- סרטים
- דעות
- גלריה
- ספורט
- רדיוהד בישראל
- אבי גבאי

Haaretz.com

- Kamikaze-drone Israel
- Pliny the Elder - Pompeii
- Sein Kampf - Irene Harand
- Kamikaze drones - Israel
- Israel news
- Middle East
- Travel in Israel
- Jewish World
- Shabbat Times

שיתופי פעולה

- פנסוס טיולים
- בית אבי חי
- השקעות נדל"ן בחו"ל
- ויטרינה
- SUPERMARKER - צרכנות פיננסית
- אופנה
- הריון ולידה
- משפחה

TheMarker

- שוק ההון
- חדשות
- גלובל
- נדל"ן
- TechNation
- MarkerWeek
- מגזין TheMarker
- TheMarker Women
- דין וחשבון
- מדיה ופרסום
- עסקים קטנים
- צרכנות
- קריירה
- רכב
- TheMarker TV
- כנסים
- Cafe

Finance

- ת"א 35
- ת"א 125
- מניית טבע
- מניית בזק

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל © כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ